

մար հարկաւոր է ոչ թէ մի քահանայ, այլ երկու գիտնական, լեզուներ գիտցող, ուսեալ վարդապետ—առաքեալներ. մինը վեց ամիս ժամանակով հովուելու է իրկուտսկի և շրջակայ հայերին մինչև Պետրոպաւլովսկ. իսկ միւսը մինչի Սախալին, Ճապոնիա և այսպէս փոփոխական. եկեղեցին ու քահանան որոշ չափով այն տեղերի հայերի համար միակ մխիթարութիւնը կը լինի և կապը իրենց ազգի հետ*)։

Երեմիա վրդ. Սահապանեանց

Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ՄԱՅՐՆ ՈՒ ՈՐԳԻՆ

Սուլում է քամին դաշտերի միջով,
Սրտադող ծառերն ողբում են կամաց,
Երկիրը ծածկուած է ձիւնի հաստ շերտով։
Կապոյտ երկինքը սև սուք է մտած։

Ու սառած գետի ցից ժայռոտ ափին,
Գիւղի մի ծայրում մի խարխուլ տնակ,
Ըստուերներին մէջ թաղուած բնաւին,
Կանգնած նայում է թաղուն ու մենակ։

Ու ներսը՝ դողդոջ ճրագի լուսով՝
Լուսաւորւում է մի դէմք սպրտնած.
Աչքերը կիսաբաց, ու մարած յուսով
Նայում է մանկան՝ կրծքին մահացած։

*) Արտատպելու կամ օգտուելու իրաւունքը վերապահուած է։ Շուտով լոյս կը տեսնի առանձին գրքոյկով։ Ե. Վ. Ս.

Ու դռան ճեղքից անլուռ ու ջղոտ
Սուլում է քամին զայրոյթով լեցուած,
Ու ճրագի բոցն դողդոջ ու աղօտ
Դողում է՝ կարծես վախից սարսափած:

Կարծես ասում է այդ վախով մեղմիկ
«Հանգի՛ր տառապող, ինչպէս քո փոքրիկն.
«Էլ չարժէ ապրել քանի մաքուր սէր,
«Մարդկանց սրտերում չէ իշխող ու տէր»:

«Էլ չարժէ ապրել, քանի մաժոնան
«Աշխարհի սանձը իւր ձեռքում ժողուած
«Դարձել է երկիրն արեան մի ուղեան,
«Ու ինքն է այժմ դերիշխող Աստուած»:

«Հողը հիւրասէր իւր կրծքով փափուկ
«Քեզ կը տայ հանգիստ, վշտերիդ վախճան,
«Այնտեղ էլ չկայ այս կեանքը անձուկ,
«Գնա՛ ու հանգի՛ր այն տեղ յաւիտեան»:

Սուլում է քամին դռան ճեղքերով:
Դողում է լոյսը աղօտ ճրագին,
Մեռնում է մայրն էլ լի խոր ցաւերով
Իւր մեռած որդուն պինդ սեղմած կրծքին:

Ա. Դ.

Դեկտեմբերի 22-ին 1904 թ.

